

9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür

BAYRAĞIMIZ-FƏXRİMİZ, ŞƏRƏFİMİZ VƏ QÜRUR MƏNBƏYİMİZDİR

Hər bir xalqın dövlət rəmzlərindən olan bayraq onun varlığının, mövcudluğunun sübutu, dövlət qurmaq və ona sahib çıxmaq bacarığının əsas göstəricilərindən biridir. Bayraq həm də dövlətin və xalqın kimliyinin, apardığı azadlıq mücadiləsinin, təfəkkür və düşüncə tərzinin, mənəvi dünyasının görüldüyü ən şəffaf və dəqiq meyarıdır. Azərbaycan xalqının azadlığını, suverenliyini, öz istiqlalı uğrunda apardığı mübarizəni, milli kimliyini tərənnüm edən üçrəngli bayrağı xalqımızın azadlıq məfkurəsinə, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyini nümayiş etdirir. Məhz onun üçün də atributlardan mənə və məzmun etibarilə ən güclü təsir qüvvəsinə malik olan rənz - məhz Bayraqdır. O bayraq ki, xalqın öz düşüncəsində daşdığı idealları, onun milli mənsubiyyətini, siyasi dünyagörüşünün miqyasını, bir sözlə, millətin bütün özünəməxsus keyfiyyətlərinin məcmusunu xarakterizə edir. Lakin tarixi həqiqət ondan ibarətdir ki, ən ali dəyərlərini özündə ehtiva edən bayrağını dağalandıra bilmək hər xalqa nəsib olmur. Bu baxımdan Azərbaycan xalqı xoşbəxtkdir. Dövlətçilik ənənələri hələ antik dövrlərdə mövcud olmuş etnik-siyasi özünütəşkil mədəniyyətinə söykənən Azərbaycan xalqının bu gün müstəqil bayrağa malik olması da onun xoşbəxtliyi və həm də mənəvi haqqıdır. Çünki o bayrağı yenidən dağalandıra bilmək səadəti - xalqımızın azadlığa bəslədiyi sevgidən qaynaqlanan əzmkar və davamlı mübarizəsi ilə gerçəklilyə dönmüşdür..

Azərbaycanın Dövlət Bayrağı 1918-ci il noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin iclasında qəbul edilib və 1920-ci ilin aprel ayının 28-dək dövlət statusuna malik olub. 1920-ci il aprelin 28-də Xalq Cümhuriyyəti süqut etdikdən və sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra bayrağımız düz yetmiş il ərzində unudulmadı, ürəklərdə yaşadı, xatirələrdə canlandırıldı, yaddaşlarda dərin iz buraxdı.

1990-cı il iyulun 22-də xalqımızın dahi oğlu, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvana və böyük siyasətə qayıdışı Naxçıvandan başlanan milli dirçəliş prosesinin bütün Azərbaycanın siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilməsinə, milli dövlətçiliyin bərpası istiqamətində qəti addımların atılması ilə müşayiət olunmağa başlamışdı. Xalqımızın təfəkkür və mənəvi dünyasının meyarı olan üçrəngli bayrağımız ikinci dəfə sovet hakimiyyətinin hələ mövcud olduğu dövrdə Türk dünyasının fenomeni, əbədiyaşar Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı ilə bərpa edildi, qədim Azərbaycan diyarı Naxçıvanda dövlət bayrağı olaraq qəbul edildi, yüksəklərə ucaldıldı. Beləliklə, çağdaş dövrümüzün müdrik siyasi xadimi ulu öndər Heydər Əliyev üçrəngli bayrağımızı yaşatmaq məqsədi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında vəsatət qaldırılması üçün gərgin iş gördü, Azərbaycan Respublikası Ali Soveti 1991-ci il fevralın 5-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu"nu qəbul etdi və bu aktla milli bayrağımız Azərbaycan üzərində dağalanmağa başladı.

Bu tarixi hadisələri dəyərləndirən ümummilli lider Heydər Əliyevin söylədiyi fikirlər diqqətəlayiqdir: "Tariximizin hər bir səhifəsi - istər lap qədim dövrə, orta əsrlərə, istərsə də XIX əsrə, XX əsrə aid olsun, - bizim üçün qiymətlidir". Naxçıvanda Xalq Cümhuriyyətinin bayrağının dövlətimizin bayrağı kimi qəbul olunması Azərbaycanı müstəqilliyə daha da yaxınlaşdırdı və ölkəmizdə gedən proseslərə güclü təkan verdi.

1991-ci il oktyabrın 18-də "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı" qəbul olunduqdan sonra Azərbaycan Respublikası Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi onun dövlət rəmzlərini, o cümlədən Dövlət Bayrağını bərpa etdi. İlk olaraq Türkiyə Cümhuriyyəti ölkəmizin müstəqilliyini tanıdı. Böyük öndər Qazi Mustafa Kamal Atatürkün vaxtilə söylədiyi "Azərbaycan bayrağının Türkiyə bayrağı yanında Türkiyə səmasında dağalanmasını görmək bütün millətimiz üçün böyük bir bayramdır" sözləri artıq həqiqətə çevrildi... İndi təkəcə Türkiyənin deyil, dünyanın bir çox dövlətlərinin səmasında ölkəmizin səfirliklərinin binaları üzərində Azərbaycan bayrağı - müstəqilliyimizin müqəddəs rəmzi dağalanır...

Dövlət Bayrağı dövlətin rəsmi fərqləndirici əlamətidir. Konstitusiyanın 75-ci maddəsinin birinci bəndində qeyd olunur ki, hər bir vətəndaş Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə - bayrağına, gerbinə və himnəyə hörmət etməlidir. Bundan əlavə, ulu öndər Heydər Əliyevin ölkə başçısı kimi 1998-ci il 13 mart tarixli "Azərbaycan Respublikasının dövlət atributlarının təbliği üçün gücləndirilməsi haqqında" Sərəncamı dövlət atributlarının təbliği baxımından mühüm əhəmiyyət daşımışdır. "Azərbaycanın bayrağı sadəcə bayraq deyil. O, bizim dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzidir. Gərək hər bir evdə Azərbaycan dövlətinin bayrağı olsun, hər bir ailə Azərbaycan bayrağına itaət etsin. Bu bayraq gərək hər bir ailənin həyatının əziz bir hissəsi olsun" — deyə ulu öndər Heydər Əliyev çıxışlarında dəfələrlə bildirmişdir.

2004-cü il iyunun 8-də "Azərbaycan Respublikası Dövlət Bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə bu sahədə qanunvericilik bazası daha da təkmilləşdirildi. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan bir çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən Avropa Şurasının tamhüquqlu üzvüdür. Üçrəngli milli bayrağımız Avropanın mərkəzində dağalanır, dünyaya varlığını, qüdrətini, gücümüzü bütün bünyay nümayiş etdirir. Dahi şəxsiyyət, ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanın Avropa Şurasına üzv qəbul edilməsi ilə bağlı keçirilən təntənəli mərasimdəki çıxışında milli bayrağımızın çox böyük önəm daşdığını qeyd edərək demişdir: "Bu dəqiqələrdə biz tarixi anlar yaşayırıq. Az sonra Azərbaycanın bayrağı Avropa Şurası sarayının önündə dağalanacaqdır. Bu bayrağın rənglərindən birinin mənası mütəsirləşmək, yeni avropalaşmaqdır. Xoşbəxtlik ki, hamımızın ümumi səyləri ilə bayrağımız bir daha öz həqiqi mənasına qovuşdu, öz həqiqi yerini tapır".

Azərbaycanın Dövlət Bayrağı respublikamızın dövlət qurumlarının və diplomatik nümayəndəliklərinin binaları üzərində, o cümlədən beynəlxalq təşkilatlarda ucalır, mühüm tədbirlər, mötəbər mərasimlər və məclislərlə yanaşı, irimiqyaslı ictimai-siyasi toplantılarda, mədəni tədbirlərdə və idman yarışlarında qaldırılaraq müstəqilliyimizi və milli birliyimizi təcəssüm etdirir. Praqmatik dövlət başçısı, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin respublikamızın dövlət atributlarına, o cümlədən üçrəngli bayrağımıza göstərdiyi böyük ehtiram, bu məqsədlə həyata keçirilən tədbirlər ölkəmizdə milli həmrəyliyin daha da möhkəmlənməsinə, azərbaycançılıq məfkurəsinə və dövlət rəmzlərinin təbliğinə xidmət edən başlıca amillərdir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağının Azərbaycan vətəndaşlarının milli həmrəyliyinin, vahid məfkurə ətrafında sıx birləşmələrinin başlıca amillərindən biri olduğunu nəzərə almaq və onun təbliğinin daim diqqət mərkəzində saxlanılmasını təmin etmək məqsədilə Bakı şəhərində, Xəzərin sa-

hilində Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması da Prezident İlham Əliyevin dövlət atributlarına olan yüksək ehtiramının ən gözəl nümunəsidir. Bununla bağlı ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev 2007-ci il noyabrın 17-də Sərəncam imzalamış, özünün iştirakı ilə 2007-ci il dekabrın 30-da Bakının Bayıl qəsəbəsində — Hərbi Dəniz Qüvvələrinin bazası yaxınlığında Dövlət Bayrağı Meydanının təməli qoyulmuşdur. Meydan üçün seçilmiş yer dövlət bayrağının paytaxtın müxtəlif nöqtələrindən görünməsinə imkan yaradır, Xəzər dənizinin nəğməli sahilində qürurla dağalanır, bütün dünyaya müstəqil Azərbaycan dövlətinin varlığını bəyan edir.

Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinə hörmət və ehtiramı təmin etmək məqsədilə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev 2009-cu il noyabrın 17-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı gününün təsis edilməsi haqqında" Sərəncam imzalamışdır. Bu sərəncamla hər il noyabr ayının 9-u Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilir. Bəli, Bayrağımız tariximizin şanlı səhifəsidir. Ona görə ki, milli həmrəyliyin yaradılması və qorunmasında, ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə tanınmasında milli bayrağımız mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ginnes dünya rekordları təşkilatı 2010-cu il mayın 29-da Azərbaycanın dövlət bayrağı dirəyinin dünyada ən hündür bayraq dirəyi olduğunu təsdiq edib. Meydanda qurulmuş Azərbaycan Respublikasının gerbi, dövlət himninin mətni və ölkəmizin xəritəsi qızıl suyuna salınmış bürüncdən hazırlanıb. Bu dövlət rəmzləri Bayraq Meydanının görkəminin möhtəşəmliyini daha da artırmış, onun ümumi görünüşünə əlavə çalarlar qataraq, meydana xüsusi gözəllik, füsunkarlıq verir.

Dövlət Bayrağı Meydanının açılışı dünya dövlətlərində yaşayan həmyerlilərimiz tərəfindən hədsiz sevinc və qürur hissi ilə qarşılanıb. ABŞ-da yaşayan həmyerlilərimiz Vaşinqtondakı Azərbaycan Ticarət və Mədəniyyət Mərkəzinə toplaşaraq, bu tarixi hadisəni mavi ekran qarşısında izləmişlər. Fərəhli haldır ki, dünyanın bir çox aparıcı və nüfuzlu telekanalları ölkəmizdə həyata keçirilən islahatları, yenidənqurma işlərini, sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını yüksək qiymətləndirmişlər. Böyük Britaniyanın BBC telekanalı da ölkəmizdəki dinamik inkişafı yüksək qiymətləndirərək, Dövlət Bayrağı Meydanının açılışı haqqında süljet hazırlamışdır. BBC telekanalının hazırladığı bu süljetdə dünyanın ən hündür bayraq qülləsinin məhz Azərbaycanda ucaldığı öne çəkilir, eyni zamanda bildirilir ki, Bakıda tikilən bayraq qülləsi Misirdəki Xeops piramidası və Londondakı "Londonun gözü" adlı mənzərə çarxından hündürdür. Süljetdə 2,5 min kvadratmetr ərazini əhatə edən qüllənin Ginnesin rekordlar kitabına düşdüyü barədə də məlumat verilib. Dünyanın maraq dairəsinə çevrilən bu tarixi hadisə onu göstərir ki, daim yüksək zirvələrdə dağalan üçrəngli bayrağımız gün gələcək ki, işğal altında qalan torpaqlarımızda əzəmətlə dağalanacaqdır.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə möhtəşəm Dövlət Bayrağı Muzeyi də yaradılıb. 2010-cu il sentyabrın 1-də Dövlət Bayrağı Meydanının təntənəli açılış mərasimində çıxış edən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin bayrağımızla bağlı fikirləri olduqca qürurvericidir. Dövlətimizin başçısı deyib: "Bayraq Meydanı Bakının bir mədəniyyət mərkəzinə, Azərbaycanın bir siyasi mərkəzinə çevriləcəkdir. Ölkəmizin mərkəzi olan Bakı şəhərində belə möhtəşəm meydanın yaradılması, doğrudan da, böyük hadisədir. Bizim bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Bizim bayrağımız canımızdır, ürəyimizdir. Bu gün Azərbaycanın hər bir yerində dövlət bayrağı dağalanır. Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa edəndən sonra milli döv-

lət bayrağımız bu gün hələ də işğal altında olan torpaqlarda qaldırılacaqdır. Bizim bayrağımız Dağlıq Qarabağda, Xankəndidə, Şuşada dağalanacaqdır. O günü biz hər an öz işimizlə yaxınlaşdırmalıyıq və yaxınlaşdırırıq".

Fəxarət hissi ilə demək olar ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən müxtəlif idman yarışlarında ölkəmizi təmsil edən idmançıların uğurlu nəticələrə imza atması, onların fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxması, üçrəngli milli bayrağımızın dağalanması harada yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlının qəlbində qürur hissi doğurur.

Bu gün Azərbaycan iqtisadi inkişaf tempinə görə dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında durur. Düz 27 ildir ki, müstəqil ölkə kimi yaşayırıq. Təməli görkəmli siyasi xadim əbədiyaşar Heydər Əliyev tərəfindən qurulmuş, bütün çətin sınaqlardan üzünə, şərəflə çıxmış və düşünülmüş inkişaf strategiyası nəticəsində, praqmatik dövlət başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən güclü, gözəl, qüdrətli, dinamik və davamlı dövlət yaradılmışdır. Elə bir dövlət ki, burada bütün azadlıqlar mövcuddur. Təhlükəsizlik, sosial rifah, iqtisadi inkişaf təmin edilir. Burada bütün xalqların, millətlərin, dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar, mehribanlıq, dostluq şəraitində ömür sürürlər. Ölkəmizdə milli-dini dözümlülük yüksək səviyyədədir və indi Azərbaycan bu məsələlərdə başqalarına nümunə kimi göstərilir. Bu gün Azərbaycan öz gücünə arxalanan, bütün tərəfdaşları ilə münasibətləri qarşılıqlı hörmət və ehtiram prinsipləri əsasında qurmağa çalışan, dinamik inkişaf edən gənc və eyni zamanda, təcrübəli bir ölkədir. Azərbaycanın təşəbbüsləri, irəli sürdüyü layihələr səmərə verir, həm bizə, həm də tərəfdaşlarımıza xeyir gətirir. İftixarla qeyd olunmalıdır ki, ölkəmiz müstəqil siyasət aparır. Azərbaycan xalqı öz taleyinin sahibidir. Bu, böyük xoşbəxtlikdir, tükənməz sərvətdir. Azərbaycan cəmiyyətində vahid həmrəylik, milli səfərbərlik, vətənpərvərlik ruhu yüksəkdir. Ölkəmizdə gənc nəsil bu ruhda tərbiyə olunur. Gənclərimiz hər an Vətən yolunda hətta canlarından keçməyə hazır olan vətəndaşlar kimi yetişirlər. Eyni zamanda, ölkəmiz Cənubi Qafqazda öz liderlik mövqeyini ləyaqətlə qoruyub saxlayır. Xalqımız öz əziz bayramını - Dövlət Bayrağı Günü müxtəlif sahələrdə qazanılan uğurlu nailiyyətlərlə qeyd edir. Milli bayrağımız dünyanın 180-dən çox dövlətinin bayraqları ilə bir sırada dağalanmaqdadır. Üçrəngli bayrağımız Azərbaycanımızın müstəqilliyinin, xalqımızın milli mənsubiyyətinin, tarixinin, mənəvi dünyasının rəmzidir. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı bayrağımıza ehtiram göstərir, bunu özünün müqəddəs borcu kimi qəbul edir. Azərbaycan əsgəri də Vətənin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması ilə bağlı ali missiyanı öz üzünə götürərək üçrəngli bayrağa and içir. Əminik ki, üçrəngli bayrağımız hər zaman əbədi olacaq, bütün dünyada Azərbaycan dövlətinin və xalqının imzasını qürurla təsdiqləyəcək. Ölkənin hər bir yerində Dövlət Bayrağı dağalanır. Biz əminik ki, tezliklə haqq, ədalət zəfər çalacaq.

Cəmiyyətimizdə milli özünüdərk amalının, həmrəylik duyğularının, milli maraqlarımız uğrunda mübarizə əzminin yüksəlişi onu deməyə əsas verir ki, xalqımızın ürəyi döyündükcə, milli bayrağımız da dağalanacaqdır. Çünki bayrağımız - milli vəhdətimizin rəmzidir. Bu vəhdət bizim üçrəngli bayrağımızı daha uca zirvələrə qaldıracaq və onu ata yurdumuz Qarabağa, Şuşaya və Xankəndinə daşıyacaqdır. Azərbaycanın əbədi varlığını təcəssüm etdirən Bayrağımız nəinki bir daha enməyəcək, müstəqilliyimizin və tərəqqimizin ulduzu kimi daim parlayacaqdır.

İbrahim CƏFƏROV,

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor.